

LUND UNIVERSITY

Så tuktas en inre vilde

Persson, Anders

Published in:
Helsingborgs Dagblad

1992

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Persson, A. (1992). Så tuktas en inre vilde. *Helsingborgs Dagblad*.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Foto: GÖRAN STENBERG

Vildarna i den lilla byn är hämningslösa i sin lek. De utgör ett farligt hot mot grannarnas kontroll av sina egna lustar.

HD
6/5
1992

Så tuktas en inre vilde

En stor och färggrann klätterställning upprör några personer i den lilla byn. På denna tidnings förstasida säger klätterställningens grannar, att den omedelbart måste tas bort. Kulturmiljön i den lilla

synpunkten

yackra byn påstås bli lidande av denna barnsliga tingest.

Jag vet inte vilka dessa "kulturmiljökämpar" är, vet inget om deras intentioner, vet inte om ekonomiska motiv, avundsjuka eller bitterhet i största allmänhet förklarar deras handlande. Vilka motiven än är skulle deras handlande, på en symbolisk nivå, kunna jämföras med den västerländska civilisationens försök att disciplinera vildarna.

Blottar sin lust offentligt

Barnen är vildarna. De tillfredsställer sin leklust ohämmat och – viktigt – offentligt mitt i byn. Gång efter annan klättrar de upp i ställningen och kastar sig ut i den spiralformade rutschkanan. De låter fantasin konstruera om ställningen till ett hus, en borg eller en båt. De låter högljutt omgivningen ta del av sina fantasier och sin glädje över att leka. Vildarna i byn är hämningslösa.

De upprörda grannarna är civilisationens väktare och som sådana framför allt

sina egna lustars fiende. Deras handlande dikteras av en speciell – man kunde kanske säga viktoriansk – form av avundsjuka: den som riktas mot att andra tillfredsställer lustar som dessa civilisationens stötspelare har förbjudit sig själva att tillfredsställa. Ett handlande som för övrigt nästan alltid går på maskerad, skrudat i påstått rättmätiga ekonomiska eller förment kulturella intressens mantel.

Att bli vuxen i det västerländska samhället är att successivt lägga under sig vilden inom sig själv – på gott och ont. Var och en av oss genomför därigenom västerlandets 500-åriga civilisationsresa på vägen från skötbord till arbetsmarknad. Vi blir därmed individuella illustrationer av den västerländska civilisationens kamp mot vildarna – en kamp som numera kanske mest utspelar sig inom oss själva. Att vara vuxen är därför att lära sig hantera en fundamental klivenhet; att ständigt underkiva den inre vilden, men också att kunna släppa lös vilden vid speciella tillfällen: när man är på fyllan, när man är kär, när man blir ett med ett kollektiv, när man kort sagt blir berusad och inte riktigt är eller behöver vara sig själv. Vuxenvärldens lärdom i det på alla plan rationaliserade moderna samhället är att man inte bör berusa sig vardagligen, utan vid speciella tillfällen, men inte heller dessa bör utvecklas till en vana. Grundtonen i våra liv bör vara den lustkontroll som t ex befrämjas av hårt och idogt arbete, numera kanske inte till Guds utan till nationalekonomins ära.

Barnen i byn berusar sig varje dag i klät-

terställningen. De är som vilda, vilket tycks vara tillåtet för barn inom institutioners slutna rum, men absolut inte helt öppet och i synnerhet inte i små byar, eftersom barnens lustbejakelse där lätt kan spridas till följd av det lilla samhällets moraliska och rumsliga täthet. Det som stör de klagande grannarna är med andra ord att se det vilda, därför att barnens ofarliga form av berusning utgör ett symboliskt hot mot grannarnas egen lustkontroll.

Civilisationsföreträdarna vill med andra ord riva klätterställningen, inte för att hindra barnen från att leka, utan för att bekämpa sin egen lust. Klätterställningen och barnens offentliga berusning försvarar underkuvandet av vilden inom dem själva.

På samma sätt som den vite manlige, och ofta kristne, krigaren i en svunnen tid kände sig manad att disciplinera en värld av vildar för att lyckas disciplinera sig själv, känner sig klagande byborna manade att disciplinera – eller åtminstone dölja barnens leklust för att den väcker en lust inom dem själva som de ständigt håller under kontroll.

Därför vore en stunds vild klätterställningsterapi ett rekommendera för dessa klagande bybor, i största hemlighet efter mörkrets inbrott men ännu hellre tillsammans med barnen. Jag har provat tillsammans med min påg och dessa rader är mitt svar på hans fråga: Varför vill grannarna riva klätterställningen?

Anders Persson